

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Eğitim-Öğretim Dairesi Başkanlığı

Sayı : 75850160-301.01.01-E.8435
Konu : Asgari Yeterlilikler

30.01.2019

PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

16/01/2019 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında alınan ve tüm üniversitelere gönderilen asgari yeterliliklere ilişkin kararlar ekte yer almaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-imzalıdır
Sibel İRKEY
Daire Başkanı

Ek :

- 1 - Diş Hekimliği Programları (3 sayfa)
- 2 - Eczacılık Programları (3 sayfa)
- 3 - Mühendislik Programları (6 sayfa)
- 4 - Sağlık Alanları (19 sayfa)
- 5 - Tıp Programları (8 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çerçevesinde güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır.

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Eğitim-Öğretim Dairesi Başkanlığı

Sayı : 75850160-301.01.01-E.7163
Konu : Asgari Ölçütler (Dış Hekimliği
Programlarında)

25.01.2019

DAĞITIM YERLERİNE

Yükseköğretim Yürütme Kurulu'nun 16/01/2019 tarihli toplantısında; Uluslararası standartlar, ülkemizde yer alan Dış Hekimliği Fakültelerinin mevcut durumu ve Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı ile Sağlık Eğitimi Çalışma Grubunun görüşleri göz önünde bulundurularak Eğitim Komisyonumuz tarafından yapılan çalışmalar ve değerlendirmeler sonucunda "Dış Hekimliği Programlarında Eğitim ve Öğretime Başlanması ve Sürdürülmesi İçin Gerekli Asgari Koşullar" ekte yer alan şekilde düzenlenmiş olup yükseköğretim kurumları tarafından dış hekimliği programlarına öğrenci almak ve eğitimi sürdürebilmek için ekte yer alan "**Dış Hekimliği Programlarında Eğitim ve Öğretime Başlanması ve Sürdürülmesi İçin Gerekli Asgari Koşullar**"ın sağlanması gerektiğine ve söz konusu koşulların kontenjan taleplerinin değerlendirilmesinde göz önünde bulundurulmasına karar verilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

 e-imzalıdır

Süleyman Necati AKÇEŞME
Başkan a.
Genel Sekreter

Ek : Asgari koşullar (2 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

Tüm Üniversiteler - Kepe
Tüm Üniversiteler - Postana
KKTC Üniversitelerine

Bilgi:

Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanlığı
Yükseköğretim Proje Geliştirme ve Destekleme
Daire Başkanlığına
Vakıf Yükseköğretim Kurumları Koordinasyon
Birimine

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çerçevesinde güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır.

DIŞ HEKİMLİĞİ PROGRAMLARINDA EĞİTİM VE ÖĞRETİME BAŞLANMASI VE SÜRDÜRÜLMESİ İÇİN ASGARİ KOŞULLAR

GENEL İLKELER

Diş Hekimliği Programlarında eğitim ve öğretime başlama aşamasında ve sürdürülmesinde asgari öğretim üyesi, asgari laboratuvar ve uygulama alanları koşulları ile programının açılmasını takip eden yıllarda olması beklenen asgari öğretim üyesi sayısı ve laboratuvar ile uygulama alanları imkânları tabloda verilmiştir.

1. Asgari ölçütler, 60 öğrenciye kadar olan kontenjanlar için belirlenmiştir.
2. Her bir anabilim dalında, ilgili alanda doktora veya eşdeğeri uzmanlık yapmış en az bir öğretim üyesi bulunmalıdır.
3. Derslikler, okuma salonları, kütüphane, laboratuvarlar ve yemekhane gibi fiziki mekânlar, öğrenci sayısına göre planlanmalıdır. Fiziki mekânlar, büyüklüğüne göre uygun aydınlatma, havalandırma, ses ve görüntü sistemlerine sahip olmalıdır.
4. Kütüphanede her bir program için ilgili alanlarda basılı yayınlar ve ders kitapları bulunmalıdır. Her bir derle ilgili "Kaynak (Text Book)" kitaplarının son baskılarından en az 10'ar tane, ayrıca online erişime açık elektronik veri tabanları olmalıdır.
5. Öğrenciler için gerekli spor tesisleri ve sosyal olanaklar, ayrıca konferans salonları sağlanmalıdır. Öğrenci kulüpleri ve sosyal çalışmalara destek verilmeli, bunlar için uygun alanlar gösterilebilmelidir.
6. Eğitim programları "Türkiye Yeterlikler Çerçevesi" (TYÇ) ile "Çekirdek Eğitim Programını" (ÇEP) kapsayacak şekilde düzenlenmeli; öğrenci alımından önce ders bilgi paketlerinin ve her bir dersin AKTS karşılıklarının hazırlanmış olması gerekir.
7. Diş Hekimliği için öğrenci alımı teklifinde klinik uygulamaların nerede ve nasıl yapılacağı hakkında bilgi verilmelidir. Üniversiteye ait bir diş uygulama ve araştırma merkezi bulunmadığı durumlarda protokolleri yapılmış ve protokol yapılan merkezlerin ünit kapasiteleri belirtilmiş olmalıdır.
8. İngilizce ve Türkçe Programların her biri için asgari öğretim üyesi sayısı ayrı ayrı hesaplanmalıdır.

**DİŞ HEKİMLİĞİ PROGRAMLARINDA EĞİTİM VE ÖĞRETİME BAŞLANMASI VE
SÜRDÜRÜLMESİ İÇİN ASGARI KOŞULLAR**

Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı*	Öğretim Üyesi Alanları ve Anabilim Dalları	Eğitim ve Öğretim Yılıının Üçüncü Yılı Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi + Asgari Öğretim Elemanı** Sayısı	Asgari Laboratuvarlar ve Ünitler***
8 (Her bir anabilim dalında asgari bir kişi olmak üzere farklı alanlardan)	Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi	8 + 8**	Öğretim üyeleri için yeterli sayıda ünit. Ayrıca öğrenciler için talep edilen kontenjan kadar ünit (Lisansüstü öğrenci alımında ayrıca lisansüstü öğrenci sayısı kadar ünit eklenmelidir). Kontenjanın yarısı kadar simülatör Klinik öncesi eğitim için uygulama laboratuvarı
	Protetik Diş Tedavisi		
	Ortodonti		
	Çocuk Diş Hekimliği		
	Endodonti		
	Periodontoloji		
	Diş Hastalıkları ve Tedavisi (Restoratif Diş Tedavisi)		
	Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi		

*Bünyesinde tıp fakültesi bulunmayan diş hekimliği programlarında Temel Tıp Bilimleri derslerini vermek üzere anatomi, tıbbi mikrobiyoloji ve patoloji alanlarından en az birer ve toplamda asgari 5 öğretim üyesi bulunmalıdır.

** Asgari 8 öğretim üyesine ek olarak istenen 8 öğretim elemanının, asgari 2'si araştırma görevlisi olmalı; diğer 6'sı öğretim üyeleri veya öğretim görevlilerinden oluşabilir.

***Protez, peridonti ve ortodonti bölümlerinde, kliniklere yakın konumlandırılmış klinik laboratuvarı bulunmalıdır.

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Eğitim-Öğretim Dairesi Başkanlığı

Sayı : 75850160-301.01.01-E.7161
Konu : Asgari Ölçütler (Eczacılık
Programlarında)

25.01.2019

DAĞITIM YERLERİNE

Yükseköğretim Yürütme Kurulu'nun 16/01/2019 tarihli toplantısında; Uluslararası standartlar, ülkemizde yer alan Eczacılık Fakültelerinin mevcut durumu ve Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı ile Sağlık Eğitimi Çalışma Grubunun görüşleri göz önünde bulundurularak Eğitim Komisyonumuz tarafından yapılan çalışmalar ve değerlendirmeler sonucunda "Eczacılık Programlarında Eğitim ve Başlanması ve Sürdürülmesi İçin Gerekli Asgari Koşullar" düzenlenmiş olup yükseköğretim kurumları tarafından eczacılık programlarına öğrenci almak ve eğitimi sürdürebilmek için ekli listede yer alan **"Eczacılık Programlarında Eğitim ve Öğretime Başlanması ve Sürdürülmesi İçin Gerekli Asgari Koşullar"**ın sağlanması gerektiğine ve söz konusu koşulların kontenjan taleplerinin değerlendirilmesinde göz önünde bulundurulmasına karar verilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

e-imzalıdır

Süleyman Necati AKÇEŞME
Başkan a.
Genel Sekreter

Ek : Asgari koşullar (2 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

Tüm Üniversiteler - Kepe
Tüm Üniversiteler - Postana
KKTC Üniversitelerine

Bilgi:

Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanlığı
Yükseköğretim Proje Geliştirme ve Destekleme
Daire Başkanlığına
Vakıf Yükseköğretim Kurumları Koordinasyon
Birimine

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çerçevesinde güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır.

ECZACILIK PROGRAMLARINDA EĞİTİM VE ÖĞRETİME BAŞLANMASI VE SÜRDÜRÜLMESİ İÇİN ASGARI KOŞULLAR GENEL İLKELER

Eczacılık Programlarında eğitim ve öğretime başlama aşamasında ve sürdürülmesinde asgari öğretim üyesi, asgari laboratuvar ve uygulama alanları ile programın açılmasını takip eden yıllarda olması beklenen asgari öğretim üyesi sayısı tabloda verilmiştir.

1. Asgari ölçütler, 60 öğrenciye kadar olan kontenjanlar için belirlenmiştir.
2. Her bir anabilim dalında, ilgili alanda doktora veya eşdeğeri uzmanlık yapmış en az bir öğretim üyesi bulunmalıdır.
3. Derslikler, okuma salonları, kütüphane, laboratuvarlar ve yemekhane gibi fiziki mekânlar, Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilmiş “Asgari Mekan Standartları” göz önünde bulundurularak öğrenci sayısına göre planlanmalıdır. Fiziki mekânlar, büyüklüğüne göre uygun aydınlatma, havalandırma, ses ve görüntü sistemlerine sahip olmalıdır.
4. Kütüphanede her bir program için ilgili alanlarda basılı yayınlar ve ders kitapları bulunmalıdır. Her bir dersle ilgili "Kaynak (Text book)" kitaplarının son baskılarından en az 10’ar tane, ayrıca online erişime açık elektronik veri tabanları olmalıdır.
5. Öğrenciler için gerekli spor tesisleri ve sosyal olanaklar, ayrıca konferans salonları sağlanmalıdır. Öğrenci kulüpleri ve sosyal çalışmalara destek verilmeli, bunlar için uygun alanlar gösterilebilmelidir.
6. Eğitim programları, “Türkiye Yeterlikler Çerçevesi” (TYÇ) ile “Çekirdek Eğitim Programını” (ÇEP) kapsayacak şekilde düzenlenmeli; öğrenci alımından önce ders bilgi paketleri hazırlanmalı ve her bir dersin AKTS karşılıkları belirlenmiş olmalıdır.
7. İngilizce ve Türkçe Programların her biri için asgari öğretim üyesi sayısı ayrı ayrı hesaplanmalıdır.

**ECZACILIK PROGRAMLARINDA EĞİTİM VE ÖĞRETİME BAŞLANMASI VE
SÜRDÜRÜLMESİ İÇİN ASGARI KOŞULLAR GENEL İLKELER**

Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üyesi Alanları ve Anabilim Dalları	Eğitim ve Öğretim Yılı'nın Üçüncü Yılı Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi + Asgari Öğretim Elemanı** Sayısı	Asgari Laboratuvarlar	Laboratuvar Özellikleri
8 (Her bir anabilim dalında asgari bir kişi olmak üzere farklı alanlardan)	Temel Eczacılık Bilimlerine Ait Anabilim Dalları: Analitik Kimya Biyokimya Farmasötik Mikrobiyoloji Eczacılık Teknolojisi Bölümüne Ait Farmasötik Teknoloji Anabilim Dalı Eczacılık Meslek Bilimlerine Ait Anabilim Dalları: Farmasötik Toksikoloji Farmasötik Kimya Farmakognozi Farmakoloji	8 + 8*	Farmasötik Teknoloji, Farmasötik Kimya, Farmakognozi, Farmasötik Toksikoloji, Farmasötik Botanik Meslek Dersleri ile Farmasötik Mikrobiyoloji, Biyokimya ve Analitik Kimya Temel Dersleri için laboratuvarlar bulunmalıdır.	Öğrenci laboratuvarları, öğrenci gruplarına göre uygun büyüklük ve donanımında olacak şekilde en az 4 adet olmalıdır. Öğrenci laboratuvarları, öğrencilerin bağımsız çalışmalarını sağlayacak şekilde ve sayıda donanıma sahip olmalıdır (çekir ocak, buzdolabı, su banyosu, havalandırma, mikroskop, manyetik karıştırıcı, hassas terazi, santrifüj, distile su ve deiyonize su cihazı, pH metre, UV-Vis.spektrofotometre, FT-IR spektrofotometre yüksek basınçlı sıvı kromatografi sistemi, stereo mikroskop, ampul kapatma cihazı, flakon kapatma cihazı, supozituar ve ovül kalıpları, granülatör, tablet basım makinesi, kapsül doldurma makinesi, UV lamba, otoklav, rotavapor vb.) sahip olmalıdır.

*Asgari 8 öğretim üyesine ek olarak istenen 8 öğretim elemanının asgari 2'si araştırma görevlisi olmalı; diğer 6'sı öğretim görevlileri veya öğretim üyelerinden oluşabilir.

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Eğitim-Öğretim Dairesi Başkanlığı

Sayı : 75850160-301.01.01-E.7329
Konu : Asgari Ölçütler (Mühendislik Programlarında)

25.01.2019

DAĞITIM YERLERİNE

Yükseköğretim Yürütme Kurulu'nun 16/01/2019 tarihli toplantısında; Yükseköğretim Kurumları bünyesinde açılmış/açılacak olan **Mühendislik** programlarının eğitim öğretime başlaması ve bunun sürdürülmesi için asgari öğretim elemanı, laboratuvar ve teçhizat gerekleri hususunda **Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı'nın ve Mühendislik Fakülteleri Dekanlar Konseyinin görüşleri**, yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanı ve fiziki alt yapısı bakımından mevcut durumu göz önünde bulundurularak Eğitim Komisyonumuz tarafından yapılan çalışmalar ve değerlendirmeler sonucunda asgari koşullar düzenlenmiş olup yükseköğretim kurumları tarafından mühendislik programlarına öğrenci alınması, eğitim ve öğretimin sürdürülmesi için ekte yer alan "**Mühendislik Programlarında Eğitim ve Öğretime Başlanması ve Sürdürülmesi İçin Asgari Koşullar**"ın sağlanması gerektiğine ve söz konusu koşulların kontenjan taleplerinin değerlendirilmesinde göz önünde bulundurulmasına karar verilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

 e-imzalıdır

Süleyman Necati AKÇEŞME
Başkan a.
Genel Sekreter

Ek : Asgari koşullar (5 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

Tüm Üniversiteler - Kepe
Tüm Üniversiteler - Postana
KKTC Üniversitelerine

Bilgi:

Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanlığı
Yükseköğretim Proje Geliştirme ve Destekleme
Daire Başkanlığına
Vakıf Yükseköğretim Kurumları Koordinasyon
Birimine

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çerçevesinde güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır.

MÜHENDİSLİK PROGRAMLARINDA EĞİTİM VE ÖĞRETİME BAŞLANMASI VE SÜRDÜRÜLMESİ İÇİN ASGARI KOŞULLAR

GENEL İLKELER

Yükseköğretim kurumlarında mühendislik programlarına ilk defa öğrenci alınması aşamasında, eğitim ve öğretimin sürdürülmesinde öğretim elemanı, laboratuvar ve uygulama alanı yönünden asgari koşulları ile programın açılmasını takip eden üçüncü yılın sonuna kadar olması gereken asgari öğretim elemanı sayısı, laboratuvar ve uygulama alanlarının koşulları belirlenmiştir.

1. Asgari koşullar, 60 öğrenciye kadar olan kontenjanlar için belirlenmiştir.
2. Derslikler, okuma salonları, kütüphane, laboratuvarlar ve yemekhane gibi fiziki mekânlar, öğrenci sayısına göre planlanmalıdır. Fiziki mekânlar, büyüklüğüne göre uygun aydınlatma, havalandırma, ses ve görüntü sistemlerine sahip olmalıdır.
3. Kütüphanede her bir program için ilgili alanlarda basılı yayınlar ve ders kitapları bulunmalıdır. Her bir ders ile ilgili "Kaynak (Text-Book)" kitaplarının son baskılarından en az 10'ar tane, ayrıca online erişime açık elektronik veri tabanları olmalıdır.
4. Öğrenciler için gerekli spor tesisleri ve sosyal olanaklar sağlanmalıdır. Öğrenci kulüpleri ve sosyal çalışmalara destek verilmeli, bunlar için uygun alanlar gösterilebilmelidir.
5. Eğitim programları, "Türkiye Yeterlikler Çerçevesi" (TYÇ) ile ilgili alanda "Çekirdek Eğitim Programı"nın (ÇEP) bulunması halinde bunu da kapsayacak şekilde düzenlenmeli; öğrenci alımından önce ders bilgi paketlerinin hazırlanmış ve her bir dersin AKTS karşılıklarının belirlenmiş olması gerekir.
6. Programa öğrenci alınabilmesi için en az dört öğretim üyesi ve bir araştırma görevlisi istihdam edilmiş olmalıdır.
7. Üçüncü yılın sonunda sağlanması beklenen 7 öğretim üyesinin, programın niteliğine göre en fazla bir tanesi, bölümün gerekli görmesi durumunda öğretim görevlisi kadrosunda istihdam edilebilir.
8. İlgili alandaki İngilizce ve Türkçe Programların her biri için asgari öğretim üyesi sayısı ayrı ayrı hesaplanmalıdır.

MÜHENDİSLİK PROGRAMLARINDA EĞİTİM VE ÖĞRETİME BAŞLANMASI VE SÜRDÜRÜLMESİ İÇİN ASGARI KOŞULLAR

Program Adı	Asgari Öğretim Üyesi/Elemanlarının Alan ve Anabilim Dallarına Göre Dağılımı ve Sayısı			Gerekli Asgari Laboratuvarlar	
	İlgili ABD/Uzmanlık Alanları	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Gereklikler	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Eklenmesi Gerekli Asgari Laboratuvarlar
Bilgisayar Mühendisliği, Bilişim Sistemleri Mühendisliği, Yazılım Mühendisliği	Bilgisayar Bilimleri	2	3	Fizik Temel Bilim Laboratuvarı	
	Bilgisayar Yazılımı	1	2	Bilgisayar Laboratuvarı	Veri Yoğun Uygulamaların Örneklediği Küme Bilgisayar Ortamı
	Bilgisayar Donanımı	1	2	Mantık Tasarımı, Dijital Sistemler, Gömülü Sistemler Mikro ve Mikrodenetleyiciler Uygulama Laboratuvarı	Yazılım Mühendisliği Uygulama Laboratuvarı
Biyomühendislik *, Genetik ve Biyomühendislik, Biyomedikal Mühendisliği **, Biyoloji Mühendisliği					Uygulama Laboratuvarı (Biyomühendislik için)
				Biyomühendislik Temel Laboratuvarı (Biyomühendislik için) Mühendislik Laboratuvarı Biyomekanik ve Mukavemet Laboratuvarı, Sayısal Mantık Devreleri Tasarım Laboratuvarı (Biyomedikal Mühendisliği İçin) Bilgisayar Laboratuvarı	Uygulama Laboratuvarı, Biyosensörler ve Görüntüleme Laboratuvarları (Biyomedikal Mühendisliği için)
	* Biyomühendislik bölümünün eğitim ve öğretime başlama aşamasında ilgili alandan 1, moleküler biyoloji ve genetik alanından veya fizyoloji alanından 1, Kimya Mühendisliği alanından (1'i modelleme, diğeri biyo prosesler konusunda uzman) 2 olmak üzere toplamda asgari 4 öğretim üyesi olmalıdır. ** Biyomedikal Mühendisliği (Tıp Mühendisliği) bölümünün kuruluş aşamasında ilgili alandan 1, Elektrik-Elektronik Mühendisliği alanından 1, mekanik alanından 1, moleküler biyoloji ve genetik alanından veya fizyoloji alanından 1 olmak üzere toplamda asgari 4 öğretim üyesi olmalıdır.				
Çevre Mühendisliği				Fizik, Kimya (ve/veya Biyoloji) Temel Bilim Laboratuvarı	Temel İşlemler Laboratuvarı**
	Çevre Teknolojileri	2	3	Çevre Mikrobiyolojisi Laboratuvarı	Hava Kirliliği Laboratuvarı**
	Çevre Bilimleri	1	3	Çevre Kimyası Laboratuvarı	Su Kirliliği Laboratuvarı**
	Çevre Sistemleri - Modelleme-Çevre Yönetimi*	1	1	Bilgisayar Laboratuvarı	Katı Atık Laboratuvarı**
	* Yalnızca ilk iki anabilim dalının bulunduğu programlarda Çevre Sistemleri –Modelleme- Çevre Yönetimi konusunda uzman öğretim üyeleri, diğer iki anabilim dalının kadrolarına atanır. ** Bu laboratuvarlardan en az ikisi bulunmalıdır.				

Program Adı	Asgari Öğretim Üyesi/Elemanlarının Alan ve Anabilim Dallarına Göre Dağılımı ve Sayısı			Gerekli Asgari Laboratuvarlar	
	İlgili ABD/Uzmanlık Alanları	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Gereklilikler	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Eklenmesi Gerekli Asgari Laboratuvarlar
Elektrik Mühendisliği, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, Elektronik Mühendisliği, Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği, Kontrol ve Otomasyon Mühendisliği	Elektronik	1	1	Fizik, Kimya Temel Bilim Laboratuvarı	Sayısal Mantık Devreleri Tasarım Laboratuvarı
	Kontrol	1	2	Temel Elektronik Laboratuvarı	
	Haberleşme	1	2	Kontrol Laboratuvarı	
	İşaret İşleme	1	1	Haberleşme Laboratuvarı	
	Elektrik (Güç)		1	Mikro İşlemci Laboratuvarı	
	Öğretim üyeleri, farklı dallardaki dersleri verebilecek uzmanlık alanlarından olmalıdır.			Elektrik Makinaları Laboratuvarı	
Endüstri Mühendisliği, Endüstri ve Sistem Mühendisliği, İşletme Mühendisliği	Yöneylem Araştırması	2	4	Fizik, Kimya Temel Bilim Laboratuvarı	Bilgisayar Destekli Tasarım Laboratuvarı Üretim Sistemleri Laboratuvarı
	Uygulamalı İstatistik ve Olasılık			Bilgisayar Laboratuvarı	
	Endüstri Mühendisliği	2	3	Optimizasyon Laboratuvarı	
	*Uygulamalı İstatistik ve Olasılık ABD bulunan bölümlerde Yöneylem Araştırması ABD için öngörülen öğretim üyesinin en az 1'i, bu ABD'daki dersleri öğretecek uzmanlık alanında olmalıdır. Öğretim üyeleri, farklı dallardaki dersleri verebilecek uzmanlık alanlarından olmalıdır.			Modelleme ve Benzetim Laboratuvarı Takım Tezgahları Laboratuvarı İş Etüdü ve Ergonomi Laboratuvarı	
Gıda Mühendisliği	Gıda Bilimleri	2	3	Fizik, Kimya (ve/veya Biyoloji) Temel Bilim Laboratuvarı	Pilot Çaplı Uygulama Amaçlı Kullanılacak Model Gıda İşletmesi Laboratuvarı Biyoteknolojik Uygulamalar İçin Reaktör Sistemi İçeren Laboratuvarı Temel İşlemler Laboratuvarı
	Gıda Teknolojisi	2	4	Mikrobiyoloji Laboratuvarı Gıda Kimyası Laboratuvarı	
				Bilgisayar Laboratuvarı	
				Gıda Prosesleri Uygulama Laboratuvarı	
	Öğretim üyeleri, farklı dallardaki dersleri verebilecek uzmanlık alanlarından olmalıdır.			Enstrümantal Analiz Laboratuvarı Biyokimya Laboratuvarı	
İnşaat Mühendisliği	Yapı	1	2	Fizik, Kimya Temel Bilim Laboratuvarı	Fizik, Kimya (ve/veya Biyoloji) Temel Bilim Laboratuvarı Hidrolik, Geoteknik, Yapı Malzemesi veya Ulaştırma anabilim dallarından en az üçüne ait temel lisans deneyleri yapabilecek laboratuvar olmalıdır.
	Hidrolik *	1		Yapı Laboratuvarı	
	Geoteknik *	1		Hidrolik, Geoteknik, Yapı Malzemesi veya Ulaştırma anabilim dallarından en az birine ait temel lisans deneyleri yapabilecek laboratuvar olmalıdır.	
	Ulaştırma		5		
	Mekanik	1			
	Yapı İşletmesi				
	Yapı Malzemesi				
	* Üçüncü yılın sonunda Hidrolik ve Geoteknik anabilim dallarının her birinde en az 1 öğretim üyesi olmak üzere toplam iki anabilim dalındaki öğretim üyesi sayısı 3 olmalıdır.				

Program Adı	Asgari Öğretim Üyesi/Elemanlarının Alan ve Anabilim Dallarına Göre Dağılımı ve Sayısı			Gerekli Asgari Laboratuvarlar	
	İlgili ABD/Uzmanlık Alanları	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Gereklilikler	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Eklenmesi Gerekli Asgari Laboratuvarlar
Jeoloji Mühendisliği, Hidrojeoloji Mühendisliği	Uygulamalı Jeoloji	1	2	Fizik, Kimya Temel Bilim Laboratuvarı	Maden Yatakları Laboratuvarı
	Mineroloji Petrografi	1	2	Uygulamalı Jeoloji Laboratuvarı	
	Genel Jeoloji	1	2	Mineroloji Laboratuvarı	
	Maden Yatakları-Jeokimya	1	1	Genel Jeoloji Laboratuvarı Jeokimya Laboratuvarı	
Jeofizik Mühendisliği	Sismoloji	1	2	Fizik, Kimya Temel Bilim Laboratuvarı	Veri İşlem ve Yazılım Laboratuvarı
	Uygulamalı Jeofizik	2	3	Sismoloji Laboratuvarı	Kaya Manyetizması Laboratuvarı
	Yer Fiziki	1	2	Uygulamalı Jeofizik Laboratuvarı	
				Paleomanyetizma Laboratuvarı	
Kimya Mühendisliği, Kimya Mühendisliği ve Uygulamalı Kimya, Kimya ve Süreç Mühendisliği, Kimya ve Biyoloji Mühendisliği	Kimyasal Teknolojiler	1	2	Fizik, Kimya (ve/veya Biyoloji) Temel Bilim Laboratuvarı	Bilgisayar, Modelleme ve Benzetim Laboratuvarı
	Proses ve Reaktör Tasarımı	2	2	İnorganik ve Organik Kimya Laboratuvarı	
	Temel İşlemler ve Termodinamik	2	3	Enstrümantal Analiz Laboratuvarı	Kimya Mühendisliği Laboratuvarı (Termodinamik, Fiziksel Kimya, Akışkanlar Mekaniği, Isı Aktarımı, Kütle Aktarımı, Reaksiyon Mühendisliği, Proses Kontrol Uygulamaları
				Bilgisayar Laboratuvarı	
Maden Mühendisliği, Cevher Hazırlama Mühendisliği	Cevher Hazırlama	2	3	Fizik, Kimya Temel Bilim Laboratuvarı	Flotasyon Laboratuvarı
	Maden İşletme	1	2	Cevher Hazırlama Laboratuvarı	Kimyasal ve Biyolojik Analiz Laboratuvarı
	Maden Mekanizasyonu ve Teknolojisi	1	2	Kaya Mekaniği Laboratuvarı Kazı Mekaniği Laboratuvarı	Havalandırma Laboratuvarı
	Maden Mekanizasyonu ve Teknolojisi anabilim dalı bulunmayan bölümlerde başlangıçta ön görülen 1 öğretim üyesi sayısı, diğer anabilim dallarının herhangi birinde 2 olması ile sağlanır.				

Program Adı	Asgari Öğretim Üyesi/Elemanlarının Alan ve Anabilim Dallarına Göre Dağılımı ve Sayısı			Gerekli Asgari Laboratuvarlar	
	İlgili ABD/Uzmanlık Alanları	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Gereklilikler	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Eklenmesi Gereklili Asgari Laboratuvarlar
Makina Mühendisliği	Mekanik	1	2	Fizik, Kimya Temel Bilim Laboratuvarı	Mekanik Laboratuvarı
	Konstrüksiyon ve İmalat	1	2	Malzeme Laboratuvarı (Çekme Testi, Malzeme Karakterizasyonu)	Kontrol Laboratuvarı
	Enerji*	1	2	Genel makine Mühendisliği Deneysel ve Ölçme Teknikleri Laboratuvarı	
	Termodinamik*	1	1	Takım Tezgahları Laboratuvarı	
	Makine Teorisi ve Dinamiği	1	1	Bilgisayar Laboratuvarı	
* Termodinamik ile Enerji anabilim dallarının toplam öğretim üyesi 1 olmak üzere, iki anabilim dalından birine atama yapılabilir. Üçüncü yılın sonunda toplam öğretim elemanı sayısı asgari 7 olmak üzere Konstrüksiyon ve İmalat ile Makine Teorisi ve Dinamiği anabilim dallarının her birinde en az 1 öğretim üyesi olacak şekilde, bu iki anabilim dalındaki toplam öğretim üyesi sayısı 3 olmalıdır. Termodinamik ile Enerji anabilim dallarının toplam öğretim üyesi sayısı ise 2 olmak üzere, dağılım her bir anabilim dalına 1'er olmak üzere yapılabilir.					
Malzeme Bilimi ve Mühendisliği, Malzeme Bilimi ve Nanomühendislik, Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji Mühendisliği **, Malzeme Mühendisliği, Metalurji ve Malzeme Mühendisliği, Nanoteknoloji Mühendisliği, Polimer Mühendisliği	Kompozit Malzemeler		1	Fizik, Kimya Temel Bilim Laboratuvarı	Karakterizasyon Laboratuvarı
	Malzeme Bilimi	1	2	Mekanik Test Laboratuvarı	Metal Üretim Laboratuvarı
	Metalurji	1	2	Malzemografi Laboratuvarı	Polimer Üretim Laboratuvarı
	Polimer Bilimi ve Teknolojisi	1	1	Isıl İşlem Laboratuvarı	Seramik Üretim Laboratuvarı
	Seramik Mühendisliği	1	1		
* Üçüncü yılın sonunda toplam öğretim üyesi sayısı en az 7 olmak üzere Malzeme Bilimi anabilim dalı ile Metalurji anabilim dallarının her birinde 2 öğretim üyesi olacak şekilde bu iki anabilim dalındaki toplam öğretim üyesi sayısı en az 4 olmalıdır. **Malzeme Bilimi ve Mühendisliği bölümünde Metal, Polimer ve Seramik Laboratuvarlarından en az biri bulunmalıdır. Metalurji Mühendisliğinde Metal Üretim Laboratuvarı, Polimer Mühendisliğinde Polimer Üretim Laboratuvarı, Seramik Mühendisliği Bölümünde ise Seramik Üretim Laboratuvarı mutlaka bulunmalıdır.					
Tekstil Mühendisliği	Tekstil Teknolojisi	2	3	Fizik, Kimya Temel Bilim Laboratuvarı	Dokusuz Tekstiller Laboratuvarı
	Tekstil Makinaları	1	2	Bilgisayar Laboratuvarı	İleri Tekstil Malzemeleri Laboratuvarı (Teknik tekstil ve nano teknoloji uygulamalarına yönelik)
	Tekstil Bilimleri	1	2	Fiziksel Tekstil Muayene Laboratuvarı Kimyasal Tekstil Muayene Laboratuvarı İplik Laboratuvarı Dokuma Laboratuvarı Örme Laboratuvarı Terbiye Laboratuvarı	

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Eğitim-Öğretim Dairesi Başkanlığı

Sayı : 75850160-301.01.01-E.7150
Konu : Asgari Ölçütler (Sağlık, Sağlıkla İlgili
veya İlişkili Programlarda)

25.01.2019

DAĞITIM YERLERİNE

Yükseköğretim Yürütme Kurulu'nun 16/01/2019 tarihli toplantısında; Yükseköğretim Kurumları bünyesinde açılmış/açılacak olan Fakülte ve Yüksekokul bünyesinde yer alan; **"Beslenme ve Diyetetik, Çocuk Gelişimi, Dil ve Konuşma Terapisi, Ebelik, Ergoterapi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Hemşirelik, İş Sağlığı ve Güvenliği, Gerontoloji, Odyoloji, Ortez-Protez, Perfüzyon, Sağlık Yönetimi, Sosyal Hizmet, Acil Yardım ve Afet Yönetimi"** programlarının eğitim öğretime başlaması ve bunun sürdürülmesi için asgari öğretim elemanı, laboratuvar ve teçhizat gerekleri hususunda Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı, Sağlık Bilimleri Dekanlar Konseyi (SABDEK) ile Sağlık Eğitimi Çalışma Grubunun görüşleri göz önünde bulundurularak Eğitim Komisyonumuz tarafından yapılan çalışmalar ve değerlendirmeler sonucunda, yükseköğretim kurumları tarafından ilgili programlara öğrenci alınması, eğitim ve öğretimin sürdürülmesi için ekli listede yer alan **"Sağlık, Sağlıkla İlgili veya İlişkili Programlarda Eğitim ve Öğretime Başlanması ve Sürdürülmesi İçin Gerekli Asgari Koşullar"** ın sağlanması gerektiğine, söz konusu koşulların kontenjan taleplerinin değerlendirilmesinde göz önünde bulundurulmasına karar verilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

 e-imzalıdır

Süleyman Necati AKÇEŞME

Başkan a.
Genel Sekreter

Ek : Asgari koşullar (17 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

Tüm Üniversiteler - Kepe
Tüm Üniversiteler - Postana
KKTC Üniversitelerine

Bilgi:

Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanlığı
Yükseköğretim Proje Geliştirme ve Destekleme
Daire Başkanlığına

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çerçevesinde güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır.

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çerçevesinde güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır.

SAĞLIK, SAĞLIKLA İLGİLİ VEYA İLİŞKİLİ PROGRAMLARDA EĞİTİM VE ÖĞRETİME BAŞLANMASI VE SÜRDÜRÜLMESİ İÇİN ASGARI KOŞULLAR GENEL İLKELER

GENEL İLKELER

Sağlık bilimlerine yönelik fakülte ve yüksekokullar altında yeni program açma aşamasında, eğitim ve öğretimin sürdürülmesinde asgari öğretim elemanı, asgari laboratuvar ve uygulama alanı koşulları, programın açılmasını takip eden üçüncü yılın sonunda olması beklenen asgari öğretim elemanı sayısı ile laboratuvar ve uygulama alanları aşağıda belirtilmiştir.

1. Fakülte ve Yüksekokul bünyesinde yer alan ve asgari koşulların belirlendiği programlar şunlardır:
 - Beslenme ve Diyetetik
 - Çocuk Gelişimi
 - Dil ve Konuşma Terapisi
 - Ebelik
 - Ergoterapi
 - Fizyoterapi ve Rehabilitasyon
 - Hemşirelik
 - İş Sağlığı ve Güvenliği
 - Sağlık Yönetimi
 - Gerontoloji
 - Odyoloji
 - Ortez-Protez
 - Perfüzyon
 - Sosyal Hizmet
 - Acil Yardım ve Afet Yönetimi
2. Asgari ölçütler 60 öğrenciye kadar olan kontenjanlar için belirlenmiştir.
3. Derslikler, okuma salonları, kütüphane, laboratuvarlar ve yemekhane gibi fiziki mekânlar öğrenci sayısına göre planlanmalıdır. Fiziki mekânlar, büyüklüğüne göre uygun aydınlatma, havalandırma, ses ve görüntü sistemlerine sahip olmalıdır.
4. Kütüphanede her bir program için ilgili alanlarda basılı yayınlar ve ders kitapları bulunmalıdır. Her bir ders ile ilgili "Kaynak (Text-Book)" kitaplarının son baskılarından en az 10'ar tane, ayrıca online erişime açık elektronik veri tabanları olmalıdır.

5. Öğrenciler için gerekli spor tesisleri ve sosyal olanaklar ayrıca konferans salonları sağlanmalıdır. Öğrenci kulüpleri ve sosyal çalışmalara destek verilmeli, bunlar için uygun alanlar gösterilebilmelidir.
6. Eğitim programları, “Türkiye Yeterlikler Çerçevesi” (TYÇ) ile ilgili alanda “Çekirdek Eğitim Programı”nın (ÇEP) bulunması halinde bunu da kapsayacak şekilde düzenlenmeli; öğrenci alımından önce ders bilgi paketlerinin hazırlanmış ve her bir dersin AKTS karşılıklarının belirlenmiş olması gerekir.
7. İngilizce ve Türkçe Programların her biri için asgari öğretim üyesi sayısı ayrı ayrı hesaplanmalıdır.
8. Bir fakülte­deki temel eğitim laboratuvarları öğrenci sayısına göre gerekli malzemeleri barındırmak suretiyle programlarda ortak kullanılabilir.

SAĞLIK, SAĞLIKLA İLGİLİ VEYA İLİŞKİLİ PROGRAMLARDA EĞİTİM VE ÖĞRETİME BAŞLANMASI VE SÜRDÜRÜLMESİ İÇİN ASGARI KOŞULLAR GENEL İLKELER
(Tıp, Diş Hekimliği ve Eczacılık hariç)

Program Adı	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üyesi Alanları	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi + Asgari Öğretim Elemanı* Sayısı	Gerekli Laboratuvar ve Birimler	Laboratuvar Özellikleri	Uygulama/Staj/ İşyeri Eğitimi İmkanları**
Beslenme ve Diyetetik	3	Öğretim üyelerinde en az ikisinin Beslenme ve Diyetetik alanından olması zorunludur. Diğer öğretim üyeleri aşağıdaki alanlardan sağlanabilir. Beslenme ve Diyetetik Gastroenteroloji (Tıp) Endokrinoloji ve Metabolizma (Tıp) Tıbbi Biyokimya Tıbbi Mikrobiyoloji Tıbbi Biyoloji ve Genetik Gıda Mühendisliği (Besin Hijyeni ve Teknolojisi)	3 + 1	Temel Eğitim Laboratuvarı		Toplum Sağlığında Beslenme Stajı (Saha Stajı), Klinik Beslenme Erişkin Stajı, Klinik Beslenme Çocuk Stajı, Toplu Beslenme Sistemleri Stajı gibi stajlar asgari 100 yataklı Üniversitelere bağlı Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Eğitim ve Araştırma Hastaneleri, Afiliye Hastaneler veya Devlet Hastanelerinde yapılmalıdır. Toplu Beslenme Stajı toplu beslenme hizmeti veren diğer kurum ve kuruluşlarda da yapılabilir.
				Beslenme İlkeleri Laboratuvarı	Besin hazırlama, pişirme, işleme, saklama yöntemlerini öğretmek üzere; öğrencilerin bağımsız çalışmalarını sağlayacak bir düzende evye, ocak, fırın, mikrodalga fırın, buzdolabı, mutfak terazisi, mutfak robotu, elektrikli karıştırıcı ve çeşitli tencere, tava vb. mutfak araç gereçlerini içeren ünitelerden oluşmalıdır.	
				Besin Kimyası Laboratuvarı	Nem, kül, protein ve yağ (kül fırını, soxhelet, kjedahl aleti, otomatik bütretler, otoklav, etüv) ile vitamin ve mineral analizlerini yapabilecek alt yapı bulunmalıdır. Makro besin öğelerinin verdikleri kimyasal tepkimeleri deneyler ile göstermek, kantitatif analizler ile protein ve yağ tayini yapmak, enzim aktivitesini etkileyen etmenleri, pigmentler ve tat-koku bileşenlerinin verdiği kimyasal tepkimeleri deneyler ile göstermek üzere gerekli olan çalışma ünitesi, çalışma benci, çeker ocak, bek, azot protein tayin cihazı, laboratuvar öğütücüsü, pH metre, evaporatör, vakum pompası, binoküler mikroskop, hassas terazi, çeşitli porselen ve cam malzemeler, baget tipi termometreler gibi araç-gereçler ve analizler için gerekli kimyasal malzemeler bulunmalıdır.	
				Beslenme Antropometrisi Laboratuvarı	Abdominal kaliper, adım sayar, antropometrik set, biocondylar kaliper, boy ölçer, bebek boy ölçme çubuğu, bebek tartısı, skinfold kaliper, metabolik holter, yağ ve kas replikaları, segmental vücut analiz cihazı, total vücut analiz cihazı gibi antropometrik verilerin toplanmasına olanak sağlayacak alet ve cihazların bulundurulması gerekir.	
				Bilgisayar Laboratuvarı	Beslenme ile ilgili yazılım programlarının yüklü olduğu bilgisayarları içeren laboratuvar bulunmalıdır.	

*Öğretim üyesine ek olarak belirtilen asgari öğretim elemanı beslenme ve diyetetik alanından olmak üzere araştırma görevlisi, öğretim görevlisi veya öğretim üyesi olabilir.

** Yukarıda staj olarak ifade edilen eğitimlerin, uygulama eğitimi veya zorunlu staj eğitimi olup olmadığı ilgili programın zorunlu müfredatında belirlenecektir.

Program Adı	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üyesi Alanları	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi + Asgari Öğretim Elemanı* Sayısı	Gerekli Laboratuvar ve Birimler	Laboratuvar Özellikleri	Uygulama/Staj/ İşyeri Eğitimi İmkanları**
Çocuk Gelişimi	3	Öğretim üyelerinin en az 2'sinin Çocuk Gelişimi ve Eğitimi veya Çocuk Sağlığı ve Eğitimi alanlarından olması zorunludur. Diğer öğretim üyeleri aşağıdaki alanlardan sağlanabilir. Çocuk Sağlığı ve Eğitimi, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi, Özel Eğitim, Eğitim Bilimleri, Klinik Psikoloji, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları (Tıp), Ruh Sağlığı Hastalıkları (Tıp), Aile Hekimliği (Tıp), Nöroloji (Tıp), Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji (Tıp), Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	3 + 1	Temel Eğitim Laboratuvarı		Öğrencilerin aile sağlığı merkezleri, hastaneler, okul öncesi eğitim kurumları, özel eğitim merkezleri, aile mahkemeleri, rehberlik ve araştırma merkezleri, ceza ve infaz kurumları, çocuk yuvaları, yetiştirme yurtları ve sevgi evleri gibi kurum ve kuruluşlarda uygulama yaparak, farklı özellikteki çocukları tanıma, gelişimlerini değerlendirme ve destekleme boyutlarında kendilerini geliştirmelerine olanak tanınmalıdır. Bu amaçla eğitim programının farklı kademelerinde yarım günlük, tam günlük stajların yanı sıra haftanın bütün günlerini kapsayacak farklı staj ve uygulama olanakları yaratılmalı, ilgili kurum ve kuruluşlarla protokoller yapılmış olmalıdır.
				Gelişimsel Tanı Değerlendirme ve Çocuk Odaklı Aile Danışmanlığı Ünitesi	Çocuğun yüksek yararı ilkesine bağlı kalınarak çocuğun özelliklerine, ihtiyaçlarına ve ilgilerine uygun donanımda en az bir adet ünite olmalıdır.	
				Çocuğu Destekleme ve Erken Müdahale Ünitesi	Çocuğun yüksek yararı ilkesine bağlı kalınarak çocuğun özelliklerine, ihtiyaçlarına ve ilgilerine uygun donanımda iki adet ünite olmalıdır. Ünitelerden biri normal gelişim gösteren, diğeri özel gereksinimli çocuklara yönelik olarak oluşturulmalı ve öğrenciye gözlem olanağı sağlayan donanıma sahip olmalıdır.	
				Uygulama Laboratuvarı	Uygulamalı derslerin (müzik, drama, sanat, jimnastik vb.) yürütülebilmesine yönelik en az bir adet uygulama laboratuvarı olmalıdır.	

*Öğretim üyesine ek olarak belirtilen asgari öğretim elemanı Çocuk Gelişimi ve Eğitimi veya Çocuk Sağlığı ve Eğitimi alanından olmak üzere araştırma görevlisi, öğretim görevlisi veya öğretim üyesi olabilir.

** Yukarıda staj olarak ifade edilen eğitimlerin, uygulama eğitimi veya zorunlu staj eğitimi olup olmadığı ilgili programın zorunlu müfredatında belirlenecektir.

Program Adı	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üyesi Alanları	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi + Asgari Öğretim Elemanı* Sayısı	Gerekli Laboratuvar ve Birimler	Laboratuvar Özellikleri	Uygulama/Staj/ İşyeri Eğitimi İmkanları**
Dil ve Konuşma Terapisi	3	Öğretim üyelerinden en az 2'sinin Dil ve Konuşma Bozuklukları veya Odyoloji alanlarından olması zorunludur. Diğer öğretim üyeleri aşağıdaki alanlardan sağlanabilir. Odyoloji, Dil ve Konuşma Terapisi, Klinik Psikoloji, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Kulak Burun Boğaz Hastalıkları (Tıp), Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon (Tıp) Anesteziyoloji (Tıp) Nöroloji (Tıp), Hemşirelik alanları, Özel Eğitim	3 + 1	Temel Eğitim Laboratuvarı		Üniversitelere bağlı Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Afiliye Hastaneler, Devlet Hastaneleri, Halk Sağlığı Müdürlüğüne bağlı sağlık birimleri ve özel eğitim merkezleriyle gerekli protokoller yapılarak uygulama ve staj olanakları sağlanmalıdır.
				Konuşma Bozuklukları Laboratuvarı	Laboratuvarlar; dil, konuşma, ses ve yutma bozukluklarının objektif değerlendirilmesi için gerekli olan donanımlara (akustik, aerodinamik, rezonans, yutma değerlendirme istasyonu) sahip olmalıdır. Laboratuvarlarda; subjektif değerlendirmeler için gerekli olan teçhizat, terapi odalarının eğitim amacıyla kullanılabilmesi için ise gözlem odaları bulunacak şekilde düzenlenmeli veya video kamera sisteminin olması gerekir.	
				Ses Bozuklukları Laboratuvarı		
				Yutma Bozuklukları Laboratuvarı		
				Dil Bozuklukları Laboratuvarı		

*Öğretim üyesine ek olarak belirtilen asgari öğretim elemanı odyoloji ve konuşma bozuklukları veya dil ve konuşma terapisi alanından olmak üzere araştırma görevlisi, öğretim görevlisi veya öğretim üyesi olabilir.

** Yukarıda staj olarak ifade edilen eğitimlerin, uygulama eğitimi veya zorunlu staj eğitimi olup olmadığı ilgili programın zorunlu müfredatında belirlenecektir.

Program Adı	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üyesi Alanları	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi + Asgari Öğretim Elemanı* Sayısı	Gerekli Laboratuvar ve Birimler	Laboratuvar Özellikleri	Uygulama/Staj/İşyeri Eğitimi İmkanları**
Ergoterapi	3	Öğretim üyelerinden en az 1 tanesinin Ergoterapi veya Fizyoterapi ve Rehabilitasyon alanlarından olması zorunludur. Diğer öğretim üyeleri aşağıdaki alanlardan sağlanabilir. Ergoterapi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon (Tıp) Ortopedi (Tıp) Nöroloji (Tıp) Beyin ve Sinir Cerrahisi (Tıp) Romatoloji (Tıp)	3 + 1	Temel Eğitim Laboratuvarı Günlük Yaşam Aktiviteleri Laboratuvarı Uğraşı Laboratuvarı Duyu Bütünlüğü ve Kognitif Eğitim Laboratuvarı Çalışma Kapasitesi Değerlendirme ve Eğitim Laboratuvarı		Üniversitelere bağlı Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Afiliye Hastaneler, Özel Hastaneler, Devlet Hastaneleri, Halk Sağlık Müdürlüğüne bağlı sağlık birimleri ve özel eğitim merkezleriyle gerekli protokoller yapılmış olmalıdır.

*Öğretim üyesine ek olarak belirtilen asgari öğretim elemanı ergoterapi veya fizyoterapi ve rehabilitasyon alanından olmak üzere araştırma görevlisi, öğretim görevlisi veya öğretim üyesi olabilir.

** Yukarıda staj olarak ifade edilen eğitimlerin, uygulama eğitimi veya zorunlu staj eğitimi olup olmadığı ilgili programın zorunlu müfredatında belirlenecektir.

Program Adı	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üyesi Alanları	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi + Asgari Öğretim Elemanı* Sayısı	Gerekli Laboratuvar ve Birimler	Laboratuvar Özellikleri	Uygulama/Staj/ İşyeri Eğitimi İmkanları**
Ebelik	3 + 1	Öğretim üyelerinden en az ikisinin Ebelik veya Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliğinden olması zorunludur. Diğer öğretim üyeleri aşağıdaki alanlardan sağlanabilir: Ebelik, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Halk Sağlığı Hemşireliği, Kadın Hastalıkları ve Doğum (Tıp), Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları (Tıp), Aile Hekimliği (Tıp), Halk Sağlığı(Tıp)	3 + 2	Temel Eğitim Laboratuvarı		Programın açılmasında ve sürdürülmesinde program yeterliliği için her bir öğrenci temelinde aşağıdaki kriterlerin sağlanabileceği nüfus ve doğum hızı göz önünde bulundurulmalıdır: En az 100 doğum öncesi muayeneyi de içerecek şekilde gebe kadınlara danışmanlık yapması, En az 40 gebe kadının gebelik takibini ve bakımını yapması, En az 40 doğumu kendisinin yaptırması, Makat doğuma aktif olarak katılması (makat doğum mümkün olmadığı taktirde simülasyon yapılarak çalışılmalıdır), Epizyotomi uygulaması ve tamiri (Bu beceri teorik bilgi verme ve klinik pratiği içerir. Gerekirse bu durum simülasyon şeklinde yapılabilir), Gebelik, doğum ya da doğum sonrası dönemde risk altında olan 40 kadın izlenmesi ve bakım yapılması, En az 100 lohusayı ve sağlıklı yenidoğan bebeği izlemesi ve bakımını yapması (muayene dahil), Özel bakım gerektiren, prematüre, postmatüre, düşük doğum ağırlıklı veya hasta bebekler dâhil olmak üzere; yenidoğan bebek gözlemini ve bakımını yapması, Jinekolojik ve obstetrik patolojisi olan kadınların bakımını yapması, İçin olanak oluşturulmalıdır. Kadın Hastalıkları ve Doğum, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Klinikleri bulunan Üniversitelere bağlı Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Afiliye Hastaneler, Devlet Hastaneleri, Halk Sağlık Müdürlüğüne bağlı sağlık birimleri ve Aile Sağlığı Merkezleriyle gerekli protokoller yapılarak uygulama ve staj olanakları sağlanmalıdır.
				Temel İlke ve Beceri Laboratuvarı		
				Simüle Doğum Laboratuvarı	Tam donanımlı doğum simülasyon sistemi için anne doğum ve yenidoğan bebek simülatörleri ve gerekli malzemeler	
				Üreme Sağlığı ve Aile Planlaması Laboratuvarı	Eğitim model ve maketleri için uzun masalar ve dolap	
					Pelvik muayene masası, Muayene lambası, Meme modeli Kontraseptif uygulama malzemeleri, Serviks modeli ve diğer gerekli malzemeler	
				Doğum Hazırlık Laboratuvarı.	Fetüs gelişimini gösteren maket, Gebe kadın maketi, Her biri en az 10 tane olacak şekilde egzersiz malzemeleri (mat, pilates topu, pilates bandı, dambıl), Tansiyon aleti, ateş ölçer, el dopleri, bebek bakım kiti.	
				Yenidoğan Bakım Laboratuvarı	Yenidoğanın yaşamsal ve gelişimsel bulgularını ölçmek için (beş-altı öğrenci grubuna bir adet olacak şekilde) boy ölçüm aleti, baş mezurası, tartı aleti, derece, tansiyon aleti, stetoskop, bebek bakım kiti vb. Yenidoğan canlandırma maketleri, Gelişimsel bozukluğa, teratojenik etkiye, malformasyonlara ya da bakımdan kaynaklanan hatalı tıbbi uygulamalara bağlı bebekte oluşan bulguları gösteren maketler, Radyant ısıtıcı, küvez, bebek yatağı, emzirme kiti, vb.	

* Öğretim üyesine ek olarak belirtilen asgari öğretim elemanı ebelik veya Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği alanından olmak üzere araştırma görevlisi, öğretim görevlisi veya öğretim üyesi olabilir.

** Yukarıda staj olarak ifade edilen eğitimlerin, uygulama eğitimi veya zorunlu staj eğitimi olup olmadığı ilgili programın zorunlu müfredatın belirlenecektir.

Program Adı	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üyesi Alanları	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi + Asgari Öğretim Elemanı* Sayısı	Gerekli Laboratuvar ve Birimler	Laboratuvar Özellikleri	Uygulama/Staj/ İşyeri Eğitimi İmkanları**
Hemşirelik	SBF/ SBYO, Hemşirelik Bölümü: 4 + 1 Hemşirelik Fakültesi: 8 + 2	SBF/ SBYO, Hemşirelik Bölümü: Öğretim üyelerinin en az 2 tanesinin hemşirelik esasları, Hemşirelikte yönetim, İç hastalıkları hemşireliği, Çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği, Doğum ve kadın hastalıkları hemşireliği veya Cerrahi hastalıklar/ ameliyathane hemşireliği alanlarından olmak üzere, farklı hemşirelik veya tıp alanlarından en az 4 öğretim üyesi ve hemşirelik lisans mezunu 1 öğretim elemanı Fakültede Hemşirelik Bölümü: Her bir hemşirelik ABD'da alandan en az bir öğretim üyesi olmak üzere farklı anabilim dallarından toplamda en az 8 öğretim üyesi ve 2 öğretim elemanı	SBF/ SBYO, Hemşirelik Bölümü: Tıp Fakültesi bulunan üniversitelerde en az 4 öğretim üyesi ve 2 öğretim elemanı, Tıp fakültesi bulunmayanlarda en az 5 öğretim üyesi ve 3 öğretim elemanı Fakültede Hemşirelik Bölümü: 8+4	Temel Eğitim Laboratuvarı Temel Beceri Laboratuvarı Simülasyon Merkezi	Grup çalışmalarına olanak tanıyan ve ayrılmış bölmelerden oluşan salonlar bulunmalıdır. Hasta Ünitesi bölümü olmalıdır Malzemeleri muhafaza etmek için uygun dolaplar ve malzeme hazırlık ünitesi olmalıdır. İnsan Bakım Simülatörü* Yaşam Belirtileri Simülatörü Enjeksiyon Simülatörleri. Kataterizasyon Simülatörü Lavman Uygulama Simülatörü Rutin hemşirelik uygulamalarını göstermek üzere diğer malzemeler. İnsan Bakım Simülatöründe bilgisayar üzerinde senaryo oluşturma programı ile önceden ya da yeni oluşturulan senaryolarla vaka yönetimini uygulama özelliği de bulunmalıdır.	Hemşirelik Temel İlke ve Uygulamaları, İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Halk Sağlığı Hemşireliği gibi stajlar, en az 100 yataklı Üniversiteye bağlı Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Eğitim ve Araştırma Hastaneleri, Afiliye Hastaneler veya Devlet Hastaneleri ve Halk Sağlığı Müdürlüğü'ne bağlı birimlerde yapılacak şekilde protokoller yapılmalıdır.

*Öğretim üyesine ek olarak belirtilen asgari öğretim elemanı hemşirelik veya ebelik alanından olmak üzere araştırma görevlisi, öğretim görevlisi veya öğretim üyesi olabilir.

** Yukarıda staj olarak ifade edilen eğitimlerin, uygulama eğitimi veya zorunlu staj eğitimi olup olmadığı ilgili programın zorunlu müfredatında belirlenecektir.

Program Adı	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üyesi Alanları	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi + Asgari Öğretim Elemanı*	Gerekli Laboratuvar ve Birimler	Laboratuvar Özellikleri	Uygulama/Staj/ İşyeri Eğitimi İmkanları**
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	3	Öğretim üyelerinden en az 2'sinin Fizyoterapi ve rehabilitasyon veya Tıp-Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon alanlarından olması zorunludur. Diğer öğretim üyeleri aşağıdaki alanlardan sağlanabilir. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Ergoterapi veya Tıp (Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon, Ortopedi ve Travmatoloji Nöroloji Beyin ve Sinir Cerrahisi Romatoloji Geriatri Kardiyoloji Göğüs Hastalıkları Anatomi Fizyoloji Spor Hekimliği)	3 + 2	Temel Eğitim Laboratuvarı		Kardiopulmoner Rehabilitasyon, Nörolojik Rehabilitasyon, Ortopedik Rehabilitasyon, Genel Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Pediyatrik Rehabilitasyon, Sağlıklı Yaşam, Nöroşirurji, Geriatrik Rehabilitasyon, Onkolojik Rehabilitasyon, Psikiyatrik Rehabilitasyon, Sporcu Sağlığı, Mesleki Rehabilitasyon, Yoğun Bakım, Acil Cerrahide Rehabilitasyon gibi stajlar, Üniversitelere bağlı Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Eğitim ve Araştırma Hastaneleri, Aile Hastaneleri, Devlet Hastaneleri, Halk Sağlık Müdürlüğüne bağlı sağlık birimlerinde yapılacak şekilde protokoller yapılmış olmalıdır.
				Elektrofiziksel Ajanlar Laboratuvarı		
				Terapötik Egzersiz Laboratuvarı		
				Manuel Terapi Laboratuvarı		
				Sağlıklı Yaşam Laboratuvarı		

*Öğretim üyesine ek olarak belirtilen asgari öğretim elemanı fizyoterapi ve rehabilitasyon alanından olmak üzere araştırma görevlisi, öğretim görevlisi veya öğretim üyesi olabilir.

** Yukarıda staj olarak ifade edilen eğitimlerin, uygulama eğitimi veya zorunlu staj eğitimi olup olmadığı ilgili programın zorunlu müfredatında belirlenecektir.

Program Adı	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üyesi Alanlar	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi	Gerekli Laboratuvar ve Birimler	Laboratuvar Özellikleri	Uygulama/Staj/ İşyeri Eğitimi İmkanları*
İş Sağlığı ve Güvenliği	3	Öğretim üyelerinden n az 1' iş sağlığı ve güvenliği, tıp, hemşirelik veya diğer sağlık alanlarından olmalı ve iş sağlığı ve güvenliği alanında lisansüstü eğitime sahip veya bu alanda sertifikaya sahip olmalıdır. Diğer öğretim üyeleri aşağıdaki alanlardan sağlanabilir. Doktorasını İş Sağlığı ve Güvenliği, Mühendislik-Mimarlık, Fen Bilimleri, Tıp, diğer sağlık alanları ya da Hukuk alanlarının birinden almış ve tercihan iş sağlığı ve güvenliği alanında eğitim sertifikası da bulunan öğretim üyesi	3	Temel Eğitim Laboratuvarı	Kişisel Koruyucu Donanımlar Güvenlik özelliği olan makine parçaları elektrikli ekipmanlar ve parçaları vb. koruyucu sistemler	Mevzuatın gerektirdiği merkezlerde yapılmalıdır.
				İş Sağlığı ve Güvenliği ile alakalı konularda laboratuvar çalışmaları yapılmalı ve laboratuvar ekipman ve sarf malzemeleri bunlara göre temin edilmelidir.		
				Bilgisayar Laboratuvarı		

* Yukarıda staj olarak ifade edilen eğitimlerin, uygulama eğitimi veya zorunlu staj eğitimi olup olmadığı ilgili programın zorunlu müfredatında belirlenecektir.

Program Adı	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üyesi Alanları	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi	Gerekli Laboratuvar ve Birimler	Laboratuvar Özellikleri	Uygulama/Staj/ İşyeri Eğitimi İmkanları*
Sağlık Yönetimi	3	Öğretim üyelerinin en az 1'inin sağlık yönetimi alanından olması zorunludur. Diğer öğretim üyeleri aşağıdaki alanlardan sağlanabilir. Sağlık Yönetimi İşletme Yönetim Bilimleri Bilişim veya Hukuk Tıp Hemşirelik Diş Hekimliği Eczacılık veya Diğer sağlık alanları	3	Temel Eğitim Laboratuvarı Uygulama/ Bilgisayar Laboratuvarı	 Öğrencilerin hastane bilgi sistemi eğitimi alabilmeleri için uygulama laboratuvarı olmalıdır.	Üniversitelere bağlı Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Eğitim ve Araştırma Hastaneleri, Afiliye Hastaneler, Devlet Hastaneleri ve Halk Sağlığı Müdürlüğü'ne bağlı birimlerle uygulama yapabilmek üzere protokoller yapılmış olmalıdır.

* Yukarıda staj olarak ifade edilen eğitimlerin, uygulama eğitimi veya zorunlu staj eğitimi olup olmadığı ilgili programın zorunlu müfredatında belirlenecektir.

Program Adı	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üyesi Alanları	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi + Asgari Öğretim Elemanı* Sayısı	Gerekli Laboratuvar ve Birimler	Laboratuvar Özellikleri	Uygulama/Staj/İşyeri Eğitimi İmkanları**
Gerontoloji	3	Öğretim üyelerinin en az 1'inin Geriatridir, Gerontoloji, Yaşlı Bakımı, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon (Tıp) alanından ve yine en az 1'inin Psikoloji veya Ruh Sağlığı ve Hastalıkları (Tıp) veya Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği alanından olması zorunludur. Diğer öğretim üyeleri aşağıdaki alanlardan sağlanabilir: Gerontoloji, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Ergoterapi, Beslenme ve Diyetetik, Psikoloji, Sosyoloji, İç Hastalıkları Hemşireliği Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Tıp ve diğer Sağlık Alanları	3 + 1	Temel Eğitim Laboratuvarı		Üniversitelere bağlı Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Eğitim ve Araştırma Hastaneleri, Afiliye Hastaneler, Yaşlı Bakım Merkezleri, Devlet Hastaneleri ve Halk Sağlığı Müdürlüğü'ne bağlı birimlerde uygulama yapabilmek üzere protokoller yapılmış olmalıdır.

*Öğretim üyesine ek olarak belirtilen asgari öğretim elemanı geriatridir, gerontoloji, yaşlı bakımı veya fizyoterapi ve rehabilitasyon alanından olmak üzere araştırma görevlisi, öğretim görevlisi veya öğretim üyesi olabilir.

**Yukarıda staj olarak ifade edilen eğitimlerin, uygulama eğitimi veya zorunlu staj eğitimi olup olmadığı ilgili programın zorunlu müfredatında belirlenecektir.

Program Adı	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üyesi Alanları	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi + Asgari Öğretim Elemanı* Sayısı	Gerekli Laboratuvar ve Birimler	Laboratuvar Özellikleri	Uygulama/Staj/ İşyeri Eğitimi İmkanları**
Acil Yardım ve Afet Yönetimi	3	Öğretim üyelerinin en az 1'inin İşletme veya Yönetim Bilimleri 1'inin Tıp, Hemşirelik veya diğer sağlık alanlarından olması zorunludur. Diğer öğretim üyeleri aşağıdaki alanlardan sağlanabilir. İşletme Yönetim Bilimleri Sosyoloji Psikoloji Tıp Hemşirelik Diğer sağlık alanları	3 + 1	Temel Eğitim Laboratuvarı		

*Öğretim üyesine ek olarak belirtilen asgari öğretim elemanı İşletme, yönetim bilimleri, tıp, hemşirelik veya diğer sağlık alanlarından olmak üzere araştırma görevlisi, öğretim görevlisi veya öğretim üyesi olabilir.

** Yukarıda staj olarak ifade edilen eğitimlerin, uygulama eğitimi veya zorunlu staj eğitimi olup olmadığı ilgili programın zorunlu müfredatında belirlenecektir.

Program Adı	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üyesi Alanları	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi + Asgari Öğretim Elemanı* Sayısı	Gerekli Laboratuvar ve Birimler	Laboratuvar Özellikleri	Uygulama/Staj/ İşyeri Eğitimi İmkanları**
Ortez ve Protez	3	Öğretim üyelerinin en az 2'sinin Protez-Ortez, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Ergoterapi Ortopedi ve Travmatoloji (Tıp) Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon (Tıp) Fizyoloji (Tıp) Anatomi(Tıp) alanlarından olması zorunludur. Diğer öğretim üyeleri aşağıdaki alanlardan sağlanabilir. Fizik Ortez-Protez Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Ergoterapi Tıp diğer sağlık alanlar	3 +1	Temel Eğitim Laboratuvarı		Ağız ve Diş Sağlığı Merkezleri, Diş Hekimliği Birimi, Ortez ve Protez Birimi, Ortopedi ve Travmatoloji Polikliniği ve Yataklı Servisi/Kliniği bulunan Üniversitelere bağlı Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Eğitim ve Araştırma Hastaneleri, Afiliye Hastaneler, veya Devlet Hastaneleri ile uygulama yapabilmek üzere protokoller yapılmış olmalıdır.
				Protez ve Ortez Laboratuvarı.		

*Öğretim üyesine ek olarak belirtilen asgari öğretim elemanı protez-ortez, fizyoterapi ve rehabilitasyon, ergoterapi, ortopedi ve travmatoloji, fizik tedavi ve rehabilitasyon, fizyoloji, anatomi alanından olmak üzere araştırma görevlisi, öğretim görevlisi veya öğretim üyesi olabilir.

** Yukarıda staj olarak ifade edilen eğitimlerin, uygulama eğitimi veya zorunlu staj eğitimi olup olmadığı ilgili programın zorunlu müfredatında belirlenecektir.

Program Adı	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üyesi Alanları	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi + Asgari Öğretim Elemanı*	Gerekli Laboratuvar ve Birimler	Laboratuvar Özellikleri	Uygulama/Staj/ İşyeri Eğitimi İmkanları**
Sosyal Hizmet	3	Öğretim üyelerinin en az 1'inin Sosyal Hizmet alanından olması zorunludur. Diğer öğretim üyeleri aşağıdaki alanlardan sağlanabilir. Sosyal Hizmet Sosyoloji Psikoloji Hukuk İşletme Yönetim Bilimleri Tıp diğer sağlık alanları	3 +1	Temel Eğitim Laboratuvarı		

*Öğretim üyesine ek olarak belirtilen asgari öğretim elemanı sosyal hizmet alanından olmak üzere araştırma görevlisi, öğretim görevlisi veya öğretim üyesi olabilir.

** Yukarıda staj olarak ifade edilen eğitimlerin, uygulama eğitimi veya zorunlu staj eğitimi olup olmadığı ilgili programın zorunlu müfredatında belirlenecektir.

Program Adı	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üyesi Alanları	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi + Asgari Öğretim Elemanı*	Gerekli Laboratuvar ve Birimler	Laboratuvar Özellikleri	Uygulama/Staj/ İşyeri Eğitimi İmkanları**
Odyoloji	3	Öğretim üyelerinin en az 2'sinin Dil ve Konuşma Bozuklukları veya Odyoloji veya Tıp-Kulak Burun Boğaz Hastalıkları alanlarından olması zorunludur. Diğer öğretim üyeleri aşağıdaki alanlardan sağlanabilir. Odyoloji , Dil ve Konuşma Bozuklukları Klinik Psikoloji Fizyoterapi Kulak Burun Boğaz Hastalıkları (Tıp) Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon (Tıp) Anesteziyoloji (Tıp) Nöroloji (Tıp) Hemşirelik alanları Özel Eğitim	3 + 1	Temel Eğitim Laboratuvarı		Kulak Burun ve Boğaz Polikliniği ve Kliniği bulunan Üniversitelere bağlı Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Eğitim ve Araştırma Hastaneleri, Afiliye Hastaneler veya Devlet Hastaneleri ile uygulama yapabilmek üzere protokoller yapılmış olmalıdır.

*Öğretim üyesine ek olarak belirtilen asgari öğretim elemanı dil ve konuşma bozuklukları, odyoloji veya kulak burun boğaz hastalıkları alanından olmak üzere araştırma görevlisi, öğretim görevlisi veya öğretim üyesi olabilir.

** Yukarıda staj olarak ifade edilen eğitimlerin, uygulama eğitimi veya zorunlu staj eğitimi olup olmadığı ilgili programın zorunlu müfredatında belirlenecektir.

Program Adı	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üyesi Alanları	Eğitim ve Öğretimin Üçüncü Yılına Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi + Asgari Öğretim Elemanı*	Gerekli Laboratuvar ve Birimler	Laboratuvar Özellikleri	Uygulama/Staj/ İşyeri Eğitimi İmkanları**
Perfüzyon	3	Öğretim üyelerinin en az 1'inin Perfüzyon veya Tıp-Kalp ve Damar Cerrahisi alanından olması zorunludur. Diğer öğretim üyeleri aşağıdaki alanlardan sağlanabilir. Perfüzyon Kalp ve Damar Cerrahisi (Tıp) Anestezi (Tıp) Genel Cerrahi (Tıp) Acil (Tıp) Hemşirelik-Ameliyathane veya Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği	3 + 1	Temel Eğitim Laboratuvarı		Kalp ve Damar Cerrahisi Polikliniği ve Kliniği bulunan ve By-Pass Ameliyatları yapılan Üniversitelere bağlı Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Eğitim ve Araştırma Hastaneleri, Afiliye Hastaneler veya Devlet Hastaneleri ile uygulama yapabilmek üzere protokoller yapılmış olmalıdır.

*Öğretim üyesine ek olarak belirtilen asgari öğretim elemanı dil ve konuşma bozuklukları, perfüzyon, tıp-kalp ve damar cerrahisi alanından olmak üzere araştırma görevlisi, öğretim görevlisi veya öğretim üyesi olabilir.

** Yukarıda staj olarak ifade edilen eğitimlerin, uygulama eğitimi veya zorunlu staj eğitimi olup olmadığı ilgili programın zorunlu müfredatında belirlenecektir.

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Eğitim-Öğretim Dairesi Başkanlığı

Sayı : 75850160-301.01.01-E.7157
Konu : Asgari Ölçütler (Tıp Programlarında)

25.01.2019

DAĞITIM YERLERİNE

Yükseköğretim Yürütme Kurulu'nun 16/01/2019 tarihli toplantısında; Uluslararası standartlar, ülkemizde yer alan Tıp Fakültelerinin mevcut durumu ve Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı ile Sağlık Eğitimi Çalışma Grubunun görüşleri göz önünde bulundurularak Eğitim Komisyonumuz tarafından yapılan çalışmalar ve değerlendirmeler sonucunda "Tıp Programlarında Eğitime Başlanması ve Eğitimin Sürdürülmesi İçin Gerekli Asgari Koşullar" düzenlenmiş olup yükseköğretim kurumları tarafından tıp programlarına öğrenci almak ve eğitimi sürdürebilmek için ekli listede yer alan **"Tıp Programlarında Eğitime Başlanması ve Eğitimin Sürdürülmesi İçin Gerekli Asgari Koşullar"**ın sağlanması gerektiğine ve söz konusu koşulların kontenjan taleplerinin değerlendirilmesinde göz önünde bulundurulmasına karar verilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

 e-imzalıdır

Süleyman Necati AKÇEŞME
Başkan a.
Genel Sekreter

Ek : Asgari koşullar (7 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

Tüm Üniversiteler - Kepe
Tüm Üniversiteler - Postana
KKTC Üniversitelerine

Bilgi:

Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanlığı
Yükseköğretim Proje Geliştirme ve Destekleme
Daire Başkanlığına
Vakıf Yükseköğretim Kurumları Koordinasyon
Birimine

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çerçevesinde güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır.

TIP PROGRAMLARINDA EĞİTİME BAŞLANMASI VE EĞİTİMİN SÜRDÜRÜLMESİ İÇİN ASGARI KOŞULLAR

Tıp Fakültelerinde eğitime başlama aşamasında ve eğitimin sürdürülmesinde asgari öğretim üyesi, asgari laboratuvar ve uygulama alan koşulları, programın açılmasını takip eden yıllarda olması beklenen asgari öğretim üyesi sayısı ile laboratuvar ve uygulama alanları imkânları aşağıda belirtilmiştir.

GENEL İLKELER

1. Asgari ölçütler, 60 öğrenciye kadar olan kontenjanlar için belirlenmiştir.
2. Derslikler, okuma salonları, kütüphane, laboratuvarlar ve yemekhane gibi fiziki mekânlar, öğrenci sayısına göre “Asgari Mekan Standartları” göz önünde bulundurularak planlanmalıdır. Fiziki mekânlar, büyüklüğüne göre uygun aydınlatma, havalandırma, ses ve görüntü sistemlerine sahip olmalıdır.
3. Kütüphanede her bir program için ilgili alanlarda basılı yayınlar ve ders kitapları bulunmalıdır. Her bir dersle ilgili "Kaynak (Text book)" kitaplarının son baskılarından en az 10’ar tane, ayrıca online erişime açık elektronik veri tabanları olmalıdır.
4. Öğrenciler için gerekli spor tesisleri ve sosyal olanaklar, ayrıca konferans salonları sağlanmalıdır. Öğrenci kulüpleri ve sosyal çalışmalara destek verilmeli, bunlar için uygun alanlar gösterilebilmelidir.
5. Eğitim programları, “Türkiye Yeterlikler Çerçevesi” (TYÇ) ile “Çekirdek Eğitim Programını” (ÇEP) kapsayacak şekilde düzenlenmeli; öğrenci alımından önce ders bilgi paketleri hazırlanmalı ve her bir dersin AKTS karşılıkları belirlenmiş olmalıdır.
6. İngilizce ve Türkçe Programların her biri için asgari öğretim üyesi sayısı ayrı ayrı hesaplanmalıdır.

1.Tıp Programı için Gerekli Altyapı, Laboratuvar ve Uygulama Alanları

Öncelikle Temel Tıp Eğitimi Standartlarını sağlayabilmek üzere Misyon ve Hedefler, Eğitim Programı Modelleri ve Öğretim Yöntemleri, Öğrencilerin Değerlendirilmesi (Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri), Yabancı Uyruklu Öğrenci Kabul Politikası, Personel Politikası, Eğitim Kaynakları ve Bilgi İletişim Teknolojilerinin Etkin Kullanım Politikaları mutlaka tanımlanmalıdır. Program Değerlendirilmesi, İdare ve Yönetim, Eğitim Programı İçin Sorumluluklar, Yetki ve Sınırlar belirlenmiş olmalıdır. Sürekli Yenilenme kapsamında işlevlerin güncellenmesi ve periyodik olarak gözden geçirilmesi için uygulamalar başlatılmalı ve tespit edilen eksiklikler giderilmeli, güncellemeler yapılmalıdır.

Teorik ve pratik derslerin yanı sıra uygulamaya yönelik eğitimlere ait kazanımların da elde edilmesi için gerekli önlemler alınmalı; Çekirdek Eğitim Programı (ÇEP) göz önünde bulundurulmalı, ilgili müfredatın öngördüğü kazanımlar açısından öğrencilerin kazanımları ölçülmelidir.

1.1. Bir Tıp Fakültesinin eğitim ve öğretime başlayabilmesi için öğrenci sayısına uygun olarak fiziki alt yapının, eğitim araç ve gereçlerinin bulunduğu Temel Bilimlere yönelik, tam donanımlı laboratuvarlar (Tıbbi Biyoloji, Tıbbi Genetik, Anatomi, Histoloji ve Embriyoloji, Fizyoloji, Tıbbi Biyokimya, Tıbbi Mikrobiyoloji, Farmakoloji, Biyofizik) ile Tıbbi (Mesleki) Beceri Laboratuvarları, derslikler, idari yapılar, kütüphane, konferans salonu gibi altyapılar tamamlanmış olmalıdır.

1.2. Tıp Fakültesinde yürütülecek olan eğitim modeli (Klasik, Entegre, Aktif, Hibrit = Entegre + Probleme Dayalı) belirlenmiş ve eğitim modeli için gerekli olan alt yapı ve donanım sağlanmış olmalıdır.

1.3. Bir tıp programında Ulusal Çekirdek Eğitim Programına (UÇEP) ve eğitim müfredatına uygun standart bir eğitim sağlamak amacıyla öğrenci kontenjanına göre;

a. Anatomi, Fizyoloji, Histoloji - Embriyoloji, Tıbbi Biyokimya, Tıbbi Mikrobiyoloji, Tıbbi Biyoloji, Tıbbi Genetik, Patoloji, Farmakoloji, Aile Hekimliği/Halk Sağlığı, Acil Tıp, İç Hastalıkları, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Genel Cerrahi, Kadın Hastalıkları ve Doğum alanlarından ekte yer alan tabloda belirtilen sayıda kadrolu öğretim üyeleri;

b. Tıp Tarihi ve Deontoloji, Biyofizik, Tıbbi İstatistik, Tıp Eğitimi, Adli Tıp alanlarından ekte yer alan tabloda belirtilen sayıda kadrolu veya görevlendirmeli öğretim üyeleri;

c. Üçüncü sınıfın sonuna kadar Göğüs Hastalıkları, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji, Kardiyoloji, Nöroloji, Radyoloji, Psikiyatri, Dermatoloji, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon, Nükleer Tıp, Kalp ve Damar Cerrahisi, Göğüs Cerrahisi, Ortopedi ve Travmatoloji, Beyin ve Sinir Cerrahisi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon, Kulak Burun Boğaz, Göz Hastalıkları, Çocuk Cerrahisi, Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi ve Üroloji Anabilim Dallarından ekte yer alan tabloda belirtilen sayıda kadrolu öğretim üyeleri sağlanmalıdır.

2. Tıp Fakültesi Sağlık Uygulama Araştırma Merkezi Asgari Standartları

2.1. Üniversitenin öğrenci sayısı ile orantılı şekilde eğitim için gerekli, yılda en az 60 öğrenci alan bir Tıp Fakültesine ve Çekirdek Eğitim Müfredatına uygun eğitimi sağlayacak şekilde sağlık hizmeti veren üniversiteye ait İç Hastalıkları, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Genel Cerrahi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Dallarında en az 80, diğer uzmanlık dallarında toplamda 90, Yoğun Bakımlarda 30 yataklı olmak üzere en az 200 yataklı Sağlık Uygulama

ve Araştırma Merkezi (Üniversite Hastanesi) veya aynı özelliklere sahip birlikte kullanım ve/veya işbirliği protokolü Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilmiş bir hastanesi olmalıdır. Yıllık kontenjanı 60 ile 120 öğrenci arasında olan tıp eğitimi programlarında hastane yatak kapasitesi en az 400 olmalıdır.

2.2. Tıp Fakültesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezlerinde ve afiliye hastanelerde klinik uygulama eğitimlerini yapan 4. ve 5. sınıf öğrencileri için derslikler, kütüphane/okuma salonları, konferans salonu/toplantı salonları bulunmalıdır.

2.3. Bir üniversite en fazla iki hastane ile afiliye olabilir.

3. Genel Eğitim Ortamları:

3.1 Sınıf ve Derslikler

Sınıf ve derslikler, Tıp Fakültesi için ayrılan alan ilk 3 sınıfın toplam kontenjanı göz önünde bulundurularak hesaplanır ve bulunduğu Üniversitenin ‘toplam kampüs alanı,’ üniversite genelinde toplam tam zamanlı öğrenci başına 12 m² den az olamaz.

a) İlk 3 sınıftaki öğrencilerin kullanabilmesi için, öğrenci sayısının %10 fazlasına göre planlanmış en az 3 adet derslik olmalıdır.

b) Dört ve 5 inci sınıf öğrencileri ve küçük grup çalışmaları için sınıf mevcudunun 1/4 i ile ders yapmaya uygun en az 12 derslik olmalıdır.

c) Aktif eğitim modeli (öğrenci merkezli eğitim) uygulayan Tıp Fakültelerinde 60’a kadar tüm öğrencilerin aynı anda derse devam edebileceği 15’er kişilik 4 adet derslik olmalıdır.

d) Ortak toplantılar için en az 100 öğrenciyi alabilecek ortak dersane veya seminer salonu, konferans salonu olmalıdır.

3.2 Kütüphane

3.2.1 Genel Özellikleri: Tıp Fakültesinde ve hastanede öğrenciler için kütüphanenin yanı sıra okuma salonları da olmalıdır.

Tıp Fakültesine özel kütüphane alanı en az 500 m² olmalı ve toplam öğrenci sayısına göre Yükseköğretim Genel Kurulu tarafından belirlenen “Asgari Mekan Standartları” na göre büyütülmelidir. Deprem Yönetmeliği’ne uygun ve kampüs içinde kolay ulaşılabilir bir yapı olmalıdır. Teknolojik kaynaklara erişim için internet alt yapısı da olan ayrı bir alan tahsis edilmiş olmalıdır.

3.2.2 Kitap Koleksiyonu: Toplam öğrenci ve kadrolu öğretim üyesi başına en az 10 kitap düşmeli; en az 1500 basılı kitap bulunmalı; yerli ve yabancı basılı dergi aboneliği ise en az 20 adet olmalı; elektronik veri tabanları abonelikleri ile bibliyografik (referans) verilere ve tam metin makalelere erişim sağlanmalı; en az

3000 elektronik kitap ve tıp fakülteleri için güncel bilgi sunan en az 1000 adet e-dergi ve en az 2 adet bibliyografik veri tabanına abone olunmalıdır.

Tıp öğrencilerinin faydalanabilmesi için her bir dersle ilgili "Text-Book" kitaplarının son baskılarının her birinden en az 10 tane olmalıdır.

Fakülte kütüphaneleri, ihtisas ve araştırma kütüphaneleri olduğu için fakülte kütüphanesinde mutlaka kütüphane ve belge yönetimi eğitimi almış en az 2 adet kütüphane elemanı olmalıdır.

4. Diğer Eğitim Ortamları ve Eğitim Araçları

4.1 Anatomi Eğitim Laboratuvarı Diseksiyon Salonu

a) Biri ana diseksiyon masası olmak üzere en az 5 masadan oluşan ve 30 öğrencinin aynı anda çalışabileceği uygun bir oda veya ayrı bir salon bulunmalıdır.

b) Öğrenci ve çalışanların, sağlığı ve güvenliği açısından kadavra uygulama laboratuvarlarının havalandırma sistemleri olmalıdır.

c) En az 2 (60-120 öğrenci arası 3) adet kadvranın muhafazası için uygulama birimi içinde laboratuvarlardan bağımsız kadavra havuzu ya da soğutucu dondurma dolapları önceden hazır olmalıdır.

ç) Kadavra ilaçlama ve koruma için gerekli diseksiyon malzemeleri ve kimyasallar alınmış ve hazır olmalıdır.

4.2 Maket Salonu

Sistematik anatomi eğitimine uygun, tüm vücut bölümlerini topografik, kesitsel ve fonksiyonel açıdan uygulamalı eğitim amacıyla 10 öğrenci/ bir masa olmak üzere gerekli yardımcı eğitim materyali çeşitliliği sağlanmalıdır.

4.3 Multidisipliner Laboratuvarlar

a) Laboratuvar biyogüvenliği sağlanmış, 30 öğrenci için 5 çalışma masasının olduğu, eğitim laboratuvarına ek olarak çözelti hazırlama ünitesinin yer aldığı, laboratuvar masalarında en az 2 adet musluk, kaynatma işlemi için tüp sisteminin planlandığı, çalışma ortamının oda ısısı şartlarında (25 °C) olduğu, en az bir adet kimyasal depo, soğuk depo, giyinme ve yıkanma odası şartlarının temin edilmiş olduğu belgelenmelidir.

b) Tıbbi biyoloji için moleküler sistemler (DNA ekstraksiyon santrifüjü, PCR. elektroforez vb. sistemler) olmalıdır.

c) Biyokimya için gerekli araç (spektrofotometre santrifüj, pH metre vd.) ve gereç olmalıdır.

d) Çekirdek eğitim müfredatı kapsamındaki Enfeksiyon Hastalıkları için gereken klinik örneklerde (balgam, idrar, kan vb.) mikrobiyolojik incelemeleri yapmak için gerekli araç-gereç ve hazır preperat setleri (öğrenci sayısına göre yeterli sayıda) olmalıdır.

e) Her 5 öğrenci için bir hücre fizyolojisi seti olmalıdır.

f) Elektrofizyolojik kayıt sistemi (EMG, EEG, EKG, EOG, organ banyosu) bulundurulmalıdır.

g) Öğrenci başına bir adet olmak üzere binoküler mikroskop, mikroskop adedince mikroskop dolabı, eğitim mikroskobu ve görüntüleme sistemi (laboratuvar büyüklüğüne göre LED monitörle desteklenmiş görüntüleme sistemi) bulundurulmalıdır.

h) Biyogüvenlik emniyet kabinleri, atık konteynırı, kimyasal depolama kabini, kimyasal çeker ocağı, inceleme örneği saklama dolabı vb teçhizat bulundurulmalıdır.

4.4 Histoloji ve Patoloji Dersleri İçin Multidisipliner Laboratuvar

a) En az 5 öğrencinin oturabildiği en az 5 çalışma masasıyla düzenlenmiş asgari 60 öğrenci için laboratuvar kurulmalıdır. Laboratuvarlar, Yükseköğretim Genel Kurulu tarafından belirlenen “Asgari Mekan Standartları” ile uyumlu yapılandırılmalıdır.

b) Laboratuvarın havalandırılması, aydınlatılması ve ses akustiği eğitime uygun olmalıdır.

c) En az öğrenci adedince (pratik sayısı grubuna göre) binoküler öğrenci mikroskobu, mikroskop dolabı, eğitim mikroskobu ve görüntüleme sistemi (laboratuvar büyüklüğüne göre LED monitörle desteklenmiş monitör sistemi) eğitim preperatları seti bulunmalıdır.

d) Biyogüvenlik emniyet kabinleri, atık konteynırı, kimyasal depolama kabini, kimyasal çeker ocağı, doku saklama dolabı bulunmalıdır.

4.4 Tıp Eğitimi Laboratuvarı

Mesleksel beceri dersleri için gerekli masa maket ve donanımlar ile tıbbi beceri laboratuvarları olmalıdır.

4.4.1 Maket ve Modellerle Tıbbi Beceri Eğitimi Laboratuvarı

Tıbbi beceri eğitimi laboratuvarında kazandırılmak istenen beceriler ile uyumlu ve öğrenci sayısına göre yeterli sayıda donanım bulundurulması önemlidir. Özellikle temel eğitimin hasta üzerinde yapılmasının mümkün olmadığı becerilerin kazandırılmasına yönelik olmalıdır. Bu kapsamda aşağıdaki model ve donanımların tıbbi beceri laboratuvarında yer alması gereklidir:

- a. Cerrahi dikiş atma ve cerrahi düğüm becerisi için modeller
- b. Enjeksiyon eğitimi modelleri

Damar içi enjeksiyon modelleri, erkek, kadın ve çocuk tipi kol maketleri, tercihen içinde dönebilen omuz kası bulunmalı; yüzeysel ve derin damarlara giriş sağlanabilmeli; arter içi girişler içinde kullanılabilmelidir. Kas içi enjeksiyon modelleri, hatalı uygulamada sinyal veren veya alt anatomik yapıları görmek için ayrılabilir parçalar şeklinde üretilmiş olmalıdır. Deri altı enjeksiyon modelleri bulunmalıdır.

- c. Havayolu, ambu eğitim maketleri
- d. Kalp akciğer canlandırması (CPR) simülasyon modeli (erişkin, çocuk)
- e. Nazo Gastrik Tüp (NGT) uygulama modeli
- f. Erkek/kadın idrar sondası uygulama modeli

4.4.2 Simüle Hasta Laboratuvarı

Öğrenci sayısı ve eğitim planlamasına göre değişen sayıda en az 2 simüle hasta odasına ihtiyaç vardır. Öğrenci sayısı 60 olan tıp fakülteleri için 3, daha büyük olanlarda 60 ve katları için ilave 1 olmak üzere simüle hasta odası planlanması uygundur.

a) Simüle hasta odasında aşağıda belirtilen cihaz ve donanım bulunmalıdır: Doktor masası ve sandalyesi, hasta sandalyesi, paravan.

b) Masaüstü bilgisayar (hastanede kullanılan otomasyon sistemine uygun bir programın yüklü olması tercih edilmelidir).

c) Muayene masası, etajer, refleks çekici, stetoskop ve tansiyon aleti, otoskop, oftalmoskop, EKG cihazı, Negatoskop, Video kamera ve kayıt sistemi.

• Öğrencilerin laboratuvarları, öğrencilerin bağımsız çalışmalarını sağlayacak şekilde ve sayıda donanıma sahip olmalıdır

TIP PROGRAMLARINDA EĞİTİME BAŞLANMASI VE EĞİTİMİN SÜRDÜRÜLMESİ İÇİN GEREKLİ OLAN ASGARİ ÖĞRETİM ÜYESİ SAYISI VE DAĞILIMI				
Anabilim Dalları	İstihdan Şekli	Eğitim ve Öğretime Başlangıç İçin Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	Eğitim ve Öğretim Yılı'nın Üçüncü Yılı Sonuna Kadar Sağlanması Gereken Asgari Öğretim Üyesi Sayısı	
			60 Öğrenci Kontenjanına Kadar	120 Öğrenci Kontenjanına Kadar
Anatomi	K	1	1	2
Fizyoloji	K	1	1	2
Histoloji - Embriyoloji	K	1	1	1
Tıbbi Biyokimya	K	1	2	3
Tıbbi Mikrobiyoloji	K	1	2	3
Tıbbi Biyoloji/ Tıbbi Genetik	K	1	1	2
Patoloji	K	1	2	3
Farmakoloji	K	1	1	2
Tıp Tarihi ve Deontoloji	K/G	1	1	1
Biyofizik	K/G	1	1	2
Tıbbi İstatistik	K/G	1	1	2
Tıp Eğitimi	K/G	1	1	1
Adli Tıp	K/G	1	1	1
Acil Tıp	K/G	1	1	2
Aile Hekimliği/ Halk Sağlığı	K/G	1	1	2
İç Hastalıkları	K	1	3	5
Çocuk Hastalıkları	K	1	3	5
Genel Cerrahi	K	1	2	4
Kadın Hastalıkları ve Doğum	K	1	2	4
Göğüs Hastalıkları	K		2	3
Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji	K		2	3
Kardiyoloji	K		2	3
Nöroloji	K		2	3
Radyoloji	K		2	3
Psikiyatri	K		2	3
Dermatoloji	K		1	2
Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon	K		1	2
Nükleer Tıp	K		1	1
Kalp ve Damar Cerrahisi	K		1	1
Göğüs Cerrahisi	K		1	1
Ortopedi ve Travmatoloji	K		1	2
Beyin ve Sinir Cerrahisi	K		1	2
Anesteziyoloji ve Reanimasyon	K		1	2
Kulak Burun Boğaz	K		1	2
Göz Hastalıkları	K		1	2
Çocuk Cerrahisi	K		1	1
Plastik Rekonstrüktif Cerrahi	K		1	1
Üroloji	K		1	2
Toplam		19 (12K+7KG)	53 (46K+7KG)	86 (75K+11KG)

K: Kadrolu K, K/G: Kadrolu veya Görevlendirmeli.

Asgari sayı dağılımı ders yükü, laboratuvar uygulamaları ve ÇEP temsiliyeti göz önünde bulundurularak yapılmıştır